

Työsuojelurahaston toimintakertomus 2020

Sisältö

1. Toimintakertomus 2020	2
2. Hakemukset	2
Saapuneet hakemukset 2020	3
Myönnetty rahoitus vuonna 2020	3
3. Talous	4
Hallituksen esitys valtuustolle koskien vuoden 2020 ylijäämän kirjaamista	5
4. Viestintä	5
5. Yhteistyö	6
6. Hallinto	7
7. Henkilöstö	7
8. Arvio Työsuojelurahaston tulevasta kehityksestä	7
9. Tase 31.12.2020	9
10. Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2020	11

Työsuojelurahaston toimintakertomus 2020

Julkaisija:

Työsuojelurahasto

Graafinen suunnittelu:

Paper Planes Oy

Vahvistettu Työsuojelurahaston hallituksessa 23.3.2021

1. Toimintakertomus 2020

Suurimman osan Työsuojelurahaston toiminnasta muodostivat rahoituksen hakijoiden neuvonta; työturvallisuuden, työterveyden, tuottavuuden ja työelämän suhteiden alueille kuuluvien rahoitushakemusten valmistelu päätöksentekoa varten; rahoitettujen hankkeiden valvonta ja neuvonta sekä päättyneiden hankkeiden arviointi ja tulosten viestintä.

Tapaturmavakuutuskeskukselta (TVK) saatu tulorahoitus oli 10,1 miljoonaa euroa, eli miltei saman verran kuin edellisenä vuonna. TVK:n arvio vuoden 2020 tulorahoituksesta oli 9,1 miljoonaa euroa, joten kertynyt rahamäärä oli yli 900 000 euroa arvioitua suurempi.

Hankerahoitusta myönnettiin noin 6,3 miljoonaa euroa ja Työturvallisuuskeskukselle myönnetty toiminnan tuki oli 2,7 miljoonaa euroa.

Hankerahoitusta kehitettiin lanseeraamalla joulukuussa uutena rahoitusmuotona tietokirjastipendi. Samassa yhteydessä lakkautettiin muu stipendi.

Koronapandemian vaikutukset rahaston omaan toimintaan olivat vähäisiä. Rahoitetuissa hankkeissa pandemia aiheutti viivästyksiä aikatauluihin sekä muutoksia toteutustapoihin. Hakemusten osalta pandemia näkyi matkastipendi- ja postdoc-tutkijavierailu-stipendihakemusten määrän huomattavana vähenemisenä.

2. Hakemukset

Hakemuksia aloitettiin kertomusvuonna noin 500 kappaletta. Niistä vastaanotettiin ja käsiteltiin 315, joista hyväksyttiin 134 (43 %). Haettu rahoitus oli 19,6 miljoonaa euroa ja myönnetty rahoitus 6,3 miljoonaa euroa (32 %). Tutkimus- ja kehitysmäärärahhakemuksia tuli 139 ja kehittämisavustushakemuksia 44. Tiedotus- ja koulutusmäärärahhakemuksia tuli 23 ja stipendihakemuksia 109. Haettu ja myönnetty rahoitus eri rahoitusmuodoissa selviävät alla olevista taulukoista.

Saapuneet hakemukset 2020

RAHOITUSMUOTO	kpl	euroa
Tutkimus- ja kehitystyö	183	17 197 118
Tutkimus	139	16 573 544,42
Kehittämisyhteistyö	44	623 573,80
Tutkimustiedon levittäminen	23	688 492
Tiedotuskampanja	5	157 584,70
Viestintätuote	2	78 129,63
Koulutusmenetelmä	12	377 075,69
Konferenssi	4	75 702,00
Henkilökohtainen pätevytyminen	109	1 717 954
Väitöskirjastipendi	23	428 000,00
Muu stipendi	32	450 420,50
Post doc -tutkijavierailustipendi	2	42 500,00
Post doc -tutkimusstipendi	23	758 552,38
Matkastipendi	29	38 481,26
YHTEENSÄ	315	19 603 564

Myönnetty rahoitus vuonna 2020

RAHOITUSMUOTO	kpl	euroa
Tutkimus ja kehitystyö	85	5 673 283
Tutkimus	46	5 091 000
Kehittämisyhteistyö	38	547 508
Tuotteistus	1	34 775
Tutkimustiedon levittäminen	4	47 000
Tiedotuskampanja	2	35 000
Konferenssi	2	12 000
Henkilökohtainen pätevytyminen	45	563 740
Väitöskirjastipendi	13	208 000
Muu stipendi	4	47 100
Post doc -tutkimusstipendi	10	290 000
Post doc -tutkijavierailustipendi	1	5 500
Matkastipendi	17	13 140
YHTEENSÄ	134	6 284 023

Vuoden aikana päättyi noin 165 hanketta. Vuoden päättyessä käynnissä oli noin 200 hanketta.

3. Talous

Työtaturma- ja ammattitautivakuutuslain perusteella rahastolle maksettu summa vuonna 2020 oli 10,1 miljoonaa euroa. Tämä muodosti rahaston pääasiallisen tuoton. Tuotto on kehittynyt viime vuosina seuraavasti:

Vuosituotto

VUOSI	TUOTTO (MILJ. EUROA)
2020	10,1
2019	10,1
2018	8,5
2017	9,6
2016	9,4
2015	10,0

Rahaston tukema toiminta oli yhteensä 8,7 miljoonaa euroa. Summassa on huomioitu hankkeista palautunut rahoitus, 0,3 miljoonaa euroa. Muun toiminnan kulut olivat 1,4 miljoonaa euroa, joka on 0,4 miljoonaa euroa budjetoitua vähemmän.

Sijoitustoiminnan tuotto ylitti selvästi hallituksen asettaman pitkän aikavälin tuottotavoitteen 5 %. Sijoitustoiminnan kirjanpitoon kirjatut tuotot olivat 0,87 miljoonaa euroa. Kulu- ja arvonalennuskirjausten jälkeen sijoitusten vaikutus tulokseen oli 0,84 miljoonaa euroa. Tilikausi päättyi erittäin hyvänä sijoitusvuotena COVID-19 pandemiasta huolimatta, sillä markkina-arvoilla mitattuna sijoitussalkun tuotto vuodelta 2020 oli 9,25 %. Salkunhoitajiin pidettiin aktiivisesti yhteyttä.

Rahaston oma pääoma oli vuoden alussa 3,5 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli 0,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen, jolloin oma pääoma vuoden lopussa oli 4,3 miljoonaa euroa. Tämä on 2,3 miljoonaa euroa yli hallituksen asettaman 2,0 miljoonan euron tavoitetason. Ylitys johtui arvioitua paremmasta sijoitusvuodesta, ennätysellisen suuresta työsuojelumaksun palautuksesta sekä toiminnan säästöistä.

Hallituksen esitys valtuustolle koskien vuoden 2020 ylijäämän kirjaamista

Työsuojelurahaston hallitus esittää valtuustolle, että vuoden 2020 tilinpäätöksen ylijäämä 846 398,76 euroa kirjataan käyttörahaston lisäykseksi.

4. Viestintä

Toimintavuoden aikana Työsuojelurahasto tiedotti rahoittamistaan hankkeista eri viestintäkanavia hyödyntäen. Koronapandemiasta huolimatta viestintää toteutettiin monikanavaisesti, erityisesti digitaaliseen viestintään panostamalla.

Vuonna 2020 Työsuojelurahasto toteutti nettisivu-uudistuksen ja uudet, hakijoita ja muita sidosryhmiä entistä paremmin palvelevat, sivut avattiin syksyllä. Nettisivuilla julkaistiin yli 100 hanketiedotetta, kymmeniä uutisia ja muutama hankkeita esittelevä video. Vaikka rahasto tiedottaa aktiivisesti hankkeista, on rahoitetuilla hankkeilla ensisijainen viestintävastuu hankkeiden tuloksista.

Loppuvuodesta rahasto uudisti Tiedon silta - verkkolehden, joka ilmestyy nyt osana tsr.fi -sivustoa. Tiedon silta - verkkolehdessä julkaistiin 30 artikkelia rahoitetuista hankkeista. Jokaisesta julkaistusta jutusta lähetettiin uutiskirje ja juttuja jaettiin sosiaalisen median kanavissa.

Kolmesta Tutkimus tutuksi -tilaisuudesta julkaistiin suorat live-lähetykset sekä videot, jotka leviävät rahaston nettisivujen ja YouTube'n kautta.

Työelämän kehittämisen erikoislehden, Telman ja sen nettisivujen, www.telma-lehti.fi, tuottamista jatkettiin yhdessä Työturvallisuuskeskuksen kanssa. Toimintavuoden aikana lehdestä ilmestyi kolme numeroa sekä painettuna että verkossa. Tämän lisäksi lehden nettisivuilla julkaistiin vain verkkoon tuotettuja artikkeleita. Telma-lehti muutettiin tilaajapohjaiseksi keväällä 2020. Muutoksen myötä jokainen lukija tilaa lehden itselleen. Lehden tuottaminen kilpailutettiin syksyllä 2020. Uudeksi yhteistyökumppaniksi valittiin Genero Oy.

Työsuojelurahasto järjesti tammikuussa mediaviestinnän koulutuksen, johon kutsuttiin käynnissä olevien hankkeiden vastuuhenkilöitä. Palautteiden mukaan osallistujat kokivat koulutuksen hyödylliseksi.

Työsuojelurahasto osallistui Säätiöt ja rahastot ry:n 50-vuotisjuhla-vuoden viestintäkampanjaan. Koronatilanteen takia tilaisuuksia ei järjestetty, mutta Työsuojelurahasto oli mukana Säätiöt ja rahastot ry:n säätiötekoja -somekampanjassa.

5. Yhteistyö

Tiivistä yhteistyötä Työturvallisuuskeskuksen kanssa jatkettiin erityisesti viestinnän sekä operatiivisen johdon kesken. Rahasto tarjosi Työturvallisuuskeskukselle rahoitettuja hankkeita hyödynnettäväksi sen toiminnassa.

Rahasto osallistui teollisuuden turvallisuustutkimusta rahoittavan eurooppalaisen SAF€RA-verkoston viidenteen hakuun, jonka teemana oli “Energian tuotannossa ja varastoinnissa käytettävien uusien materiaalien turvallisuusriskit ja käyttömahdollisuudet”. Joulukuussa 2020 julkaistiin vielä kuudes SAF€RA-haku teemalla “Teollisuuden turvallisuus pandemioiden ja eksponentiaalisten muutosten yhteydessä”. Verkostoon kuului vuonna 2020 yhteensä 16 rahoittajatahoa 12 maasta.

Hallitusohjelmaan kuuluvan TYÖ 2030 -ohjelman käynnistymistä seurattiin aktiivisesti. Ohjelman jatkorahoitus varmistui kertomusvuoden lopulla, joten rahaston kannalta keskeiset ohjelman osat käynnistyvät vasta vuonna 2021. Rahasto on mukana ainakin johtamisverkoston sekä Työn, terveyden ja työkyvyn tutkimus- ja kehittämisohjelmassa.

Rahasto järjesti verkostoseminaarin teollisuustoimialojen yrityksille. Seminaarissa oli tavoitteena ideoida kehittämisavustuksella tuettavia yrityskohtaisia hankkeita.

Laurean ja Hankenin kanssa käynnistettiin yhteistyöhanke konseptista, jonka tavoitteena on palvelumuotoilun hyödyntäminen kehittämisavustushakemusten laatimisessa.

Yhteistyö STM:n, Tapaturmavakuutuskeskuksen sekä Säätiöt ja rahastot ry:n kanssa jatkui tiiviinä.

Rahasto osallistui myös Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ergonomiaverkoston, SOTERGO:n sekä Työterveyslaitoksen EU-OSHA-jaoston toimintaan.

6. Hallinto

Hallitus kokoontui vuoden 2020 aikana 10 kertaa. Valtuuston sääntömääräinen kokous pidettiin 27.11.2020. Tieteellinen asiantuntijaryhmä kokoontui kaksi kertaa hakemusten arviointia varten.

7. Henkilöstö

Vuoden 2020 päättyessä rahastossa työskenteli kuusi vakituista henkilöä. Henkilöstön hyvinvointia tuettiin monipuolisilla työterveyshuollon palveluilla sekä liikunta- ja kulttuuriseteleillä. Koko henkilöstö siirtyi pysyväan etätööhön maaliskuun puolivälistä. Etätöjärjestely toimi hyvin.

8. Arvio Työsuojelurahaston tulevasta kehityksestä

Työsuojelurahaston toiminta perustuu työsuojelurahastolakiin. Tulot muodostuvat työtapaturma- ja ammattitautivakuutukseen sisältyvästä työsuojelumaksusta, jonka Tapaturmavakuutuskeskus tilittää rahastolle.

Vuodelle 2021 on talousarviossa ennakoitu 9,0 miljoonan euron työsuojelumaksun kertymä. Sijoitusten tuotoiksi on arvioitu 0,2 miljoonaa euroa. Menoista on talousarviossa päätetty varata Työturvallisuuskeskuksen tukemiseksi 2,6 miljoonaa euroa. Muun toiminnan menoja varten on talousarviossa varattu 1,6 miljoonaa euroa. Muilta osin menot määräytyvät vuonna 2021 tehtävistä rahoituspäätöksistä, joita varten on varattu talousarviossa 6 miljoonaa euroa. Näillä oletuksilla käyttörahasto on vuoden 2021 tilinpäätöksessä 3,4 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan varat ovat kertyneet työtapaturma- ja ammat-
titaativakuutuslain perusteella tilitettävästä työsuojelumaksusta,
rahoitusmyöntöjen ja maksuaikataulujen erotuksesta, käyttämättä
jääneistä määrärahoista, aiempien vuosien positiivisista vuosituloksista
sekä aiempien vuosien sijoitustuotoista.

Sijoitusvarallisuutta vastaa rahoituspäätösten ja maksuaikataulujen
eroista johtuva hankevelka. Sen osuus on vaihdellut vuosien 2015–2020
aikana 64 %:sta 88 %:iin sijoitusvarallisuuden markkina-arvosta. Sijoi-
tustoiminnassa noudatetaan varovaisuutta, jolloin voidaan varmistaa
rahaston toiminta myös talouden epävakaina aikoina.

Joulukuussa 2019 Kiinan Wuhanista maailmalle levinnyt koronaviru-
sepidemia, jonka Maailman terveysjärjestö WHO julisti pandemiaksi
11.3.2020, aiheuttaa maailmanlaajuisia epävakautta talouteen vielä
vuonna 2021. Vaikutukset ulottuvat todennäköisesti usealle vuodelle.
Työsuojelurahasto huomioi tilanteen toiminnassaan mm. pitämällä
riittävän suurta käyttörahastoa, järjestämällä tilaisuudet verkon
välityksellä ja turvaamalla henkilöstön terveys etätyöjärjestelyin.
Hakemusmäärän odotetaan kasvavan vuoteen 2020 verrattuna.

9. Tase 31.12.2020

Vastaavaa

PYSYVÄT VASTAAVAT	2020	2019
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	229 089,10	301 340,68
Aineettomat hyödykkeet	229 089,10	301 340,68
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	5 539,06	3 883,63
Aineelliset hyödykkeet	5 539,06	3 883,63
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet		
Osakerahastot	7 068 165,77	5 094 444,64
Korkorahastot	5 748 810,83	6 082 214,22
Sijoitukset	12 816 976,60	11 176 658,86
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 051 604,76	11 481 883,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Muut saamiset		
Muut saamiset	19 080,00	19 080,00
Siirtosaamiset	27 738,57	23 589,54
Saamiset	46 818,57	42 669,54
Rahat ja pankkisaamiset	1 383 357,27	1 367 680,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 430 175,84	1 410 350,29
Vastaavaa yhteensä	14 481 780,60	12 892 233,46

Vastattavaa

OMA PÄÄOMA	2020	2019
Käyttörahassto	3 514 152,50	2 324 381,24
Tilikauden alijäämä / ylijäämä	846 398,76	1 189 771,26
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 360 551,26	3 514 152,50
VIERAS PÄÄOMA	2020	2019
Pitkäaikainen		
Määrärahavelka	3 450 481,00	2 633 277,00
Pitkäaikainen	3 450 481,00	2 633 277,00
Lyhytaikainen		
Määrärahavelka	6 553 326,06	6 599 378,73
Ostovelat	36 210,33	67 278,73
Muut velat	20 602,04	20 477,74
Siirtovelat	60 609,91	57 668,76
Lyhytaikainen	6 670 748,34	6 744 803,96
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	10 121 229,34	9 378 080,96
Vastattavaa yhteensä	14 481 780,60	12 892 233,46

10. Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2020

Varsinainen toiminta

KULUT	2020	2019
Henkilöstökulut	-589 712,85	-606 187,42
Poistot	-157 907,03	-155 573,97
Rahaston tukema toiminta		
Tutkimus- ja kehitysmäärärahat	-5 091 000,00	-4 186 600,00
Kehittämisyavustukset	-547 508,00	-488 242,00
Tuotteistuspäärahat	-34 775,00	-63 500,00
Tiedotus- ja koulutusmäärärahat	-47 000,00	-131 700,00
Stipendit	-563 740,00	-530 060,00
Avustus Työturvallisuuskeskukselle	-2 700 000,00	-2 700 000,00
Palautuneet määrärahat	329 284,08	423 013,04
Yhteensä	-8 654 738,92	-7 677 088,96
Muut varsinaisen toiminnan kulut	-647 334,97	-896 731,25
KULUJÄÄMÄ	-10 049 693,77	-9 335 581,60
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA	2020	2021
Tuotot	877 456,47	436 411,87
Kulut	-37 501,94	-32 149,01
Yhteensä	839 954,53	404 262,86
KULUJÄÄMÄ	-9 209 739,24	-8 931 318,74
TYTAL 233 §:N MUKAINEN KERTYMÄ	10 056 138,00	10 121 090,00
Tilikauden ali-/ ylijäämä	846 398,76	1 189 771,26